

॥ १८ ॥ इतिद्रोणपर्वणिटीकायांचतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ ॥ ५ ॥ ॥ ५ ॥ रथस्थमिति ॥ १ ॥ २ ॥ अर्थपतिःप्रधानस्वामी ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ नेताकर्णधारः ॥
कर्णदृष्ट्वामहात्मानंयुद्धायसमुपस्थितं ॥ क्ष्वेडितास्फोटितरवैःसिंहनादरवैरपि ॥ धनुःशब्दैश्चविविधैःकुरवःसमपूजयन् ॥ १८ ॥ इतिश्रीमहाभारतेद्रोण
पर्वणिद्रोणाभिषेकपर्वणिकर्णाश्वासेचतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ ॥ ५ ॥ ॥ ५ ॥ संजयउवाच रथस्थंपुरुषव्याघ्रं दृष्ट्वाकर्णमवस्थितं ॥ दृष्टोदुर्योध
नोरजन्निदं वचनमब्रवीत् ॥ १ ॥ सनाथमिव मन्येहं भवतापालितं बलं ॥ अत्र किं नु समर्थं यद्विततत्संप्रधार्यतां ॥ २ ॥ कर्णउवाच ब्रूहि नः पुरुषव्याघ्र त्वं हि
प्राज्ञतमो नृप ॥ यथा चार्थपतिः कृत्यं पश्यते न तथेतरः ॥ ३ ॥ ते स्म सर्वे तव वचः श्रोतुकामानरेश्वर ॥ नान्याय्यं हि भवान्वाक्यं ब्रूयादिति मतिर्मम ॥ ४ ॥ दुर्यो
धनउवाच भीष्मः सेनाप्रणेतासीद्वयसाविक्रमेण च ॥ श्रुतेन चोपसंपन्नः सर्वैर्योधगणैस्तथा ॥ ५ ॥ तेनातियशसाकर्णघ्नताश्त्रुगणान्मम ॥ सुयुद्धेन दशा
हानिपालिताः स्मो महात्मना ॥ ६ ॥ तस्मिन्नुत्करं कर्म कृतवत्यास्थिते दिवं ॥ कं नु सेनाप्रणेतारं मन्यसे तदनंतरं ॥ ७ ॥ न विनानायकं सेनामुहूर्त्तमपि तिष्ठ
ति ॥ आहवेष्वहवश्रेष्ठ नेतृहीने वनौर्जले ॥ ८ ॥ यथा त्व्यकर्णधारानौरथश्चासारथिर्यथा ॥ द्रवेद्यथेष्टं तद्वत्स्यादते सेनापतिं बलं ॥ ९ ॥ अदेशिको यथा सार्थः स
र्वः कृच्छ्रं समृच्छति ॥ अनायका तथा सेनासर्वा दोषान्समर्हति ॥ १० ॥ स भवान्वीक्ष्य सर्वेषु मामकेषु महात्मसु ॥ पश्य सेनापतियुक्तमनुशांतनवादिह ॥ ११ ॥
यं हि सेनाप्रणेतारं भवान्वक्ष्यतिसंयुगे ॥ तं वयं सहिताः सर्वे करिष्यामो न संशयः ॥ १२ ॥ कर्णउवाच सर्व एव महात्मान इमे पुरुषसत्तमाः ॥ सेनापतित्व
मर्हति नात्र कार्या विचारणा ॥ १३ ॥ कुलसंहननज्ञानैर्बलविक्रमबुद्धिभिः ॥ युक्ताः श्रुतज्ञाधीमंत आहवेष्वनिवर्त्तिनः ॥ १४ ॥ युगपन्न तु तेशक्याः कर्तुं सर्वे पु
रःसराः ॥ एक एव तु कर्तव्यो यस्मिन्वै शेषिका गुणाः ॥ १५ ॥ अन्योन्यस्पर्धिनां त्येषां यद्येकं यं करिष्यसि ॥ शेषा विमनसो व्यक्तं न योत्स्यंति हितास्तव ॥ १६ ॥
अयंच सर्वयोधाना माचार्यः स्थविरो गुरुः ॥ युक्तः सेनापतिः कर्तुं द्रोणः शस्त्रभृतां वरः ॥ १७ ॥ को हितिष्ठति दुर्धर्षे द्रोणेशस्त्रभृतां वरे ॥ सेनापतिः स्यादन्योस्मा
च्छुक्रांगिरसदर्शनात् ॥ १८ ॥ न च सौप्यस्ति ते योधः सर्वराजसुभारत ॥ द्रोणं यः समरे यांतमनुयास्यतिसंयुगे ॥ १९ ॥ एष सेनाप्रणेतृणामेष शस्त्रभृतामपि ॥
एष बुद्धिमतां चैव श्रेष्ठो राजन् गुरुस्तव ॥ २० ॥

॥ ८ ॥ ९ ॥ अदेशिकोऽप्येसररहितः ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ संहननं शरीरं ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ शुक्रांगिरसदर्शनात् शुक्रबृहस्पतितुल्यात् ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥